

1.ÜNİTE:

KADER VE KAZA İNANCI:

Allah Her Şeyi Bir Ölçüye Göre Yaratmıştır.

- * Gece ve Gündüzün ardalanması.
- * Evrende yer alan (Güneş, Dünya, Ay vd.) yörüngede bulunması.
- * Yer çekimi yasası
- * Su döngüsü
- * İnsan vücudunun adeta bir fabrika gibi yiyecekleri eritip zararlı ve faydalı olarak ayırması.

Allah'ın her şeyi bir ölçüye göre yaratmasına delildir.

Kader; Kelime olarak ölçü, miktar, bir şeyi belli bir ölçüye göre yapmak, belirlemek, bir şeye hükmetmek, gücü yetmek, planlamak, programlamak, takdir etmek, ahenk, düzen, uyum ve yasa gibi anlamlara gelir.

Dini terim olarak ise; Allah'ın ezelden (sonsuz geçmiş) ebede (sonsuz) olacak her şeyin zamanı, yeri ve özelliklerini sınırsız bilgisi ile (İlim Sıfat) takdir etmesi yani belirlemesi demektir.

Kaza; Kelime olarak emir, hüküm, bitirmek, yaratmak, karara bağlamak gibi anlamlara gelir.

Dini terim olarak ise; Allah'ın ezelde irade ve takdir ettiği her şeyi yeri ve zamanı gelince ezeldeki ilim, irade ve takdirine uygun olarak yaratmasıdır.

Kader bir işin planlanması, kaza ise bu planın gerçekleşmesidir. Önce kader sonra kaza gelir.

Kader ve kazaya iman İmanın altı şartından biridir.

Evrensel Yasalar:

1-Fiziksel Yasalar: Madde ve enerjinin oluşumu, değişimi, hareketi ve maddeler arası ilişkilerle ilgili, cansızlarla alakalı yasalardır. Bu yasalar cansız dünya maddesinde geçerli olup bunlara "Doğa Yasaları"da denir. Evrensel olup değişkenlik göstermezler. Deney ve gözlem sonucu elde edilirler. Sebep-sonuç ilişkisine dayanır. Evrendeki düzen ve ölçünün daha iyi anlaşılmasını sağlar.

Örnek: Suyun kaldırma kuvveti, gece ile gündüzün var oluşu, cismin düşme hızı, güneş, ay ve dünyanın hareketi v.b

2-Biyolojik Yasalar: Canlılar dünyasındaki bütün varlıklar için geçerli olup (İnsan, Hayvan, Bitki) canlıların oluşumu, gelişimi, üremesi, beslenmesi ve yok oluşu ile ilgili yasalardır. Bu yasalarda aynen fiziksel yasalarda olduğu gibi evrensel olup değişkenlik göstermezler. Deney ve gözlem sonucu elde edilmişlerdir.

Örnek: Fotosentez, kan dolaşımı, nefes alıp vermek, sindirim, insanın yaratılması, bazı canlıların et bazılarının ot yemesi, balıkların suda yaşaması. İnsan, hayvan ve bitkilerin üremeleri vb.

3-Toplumsal Yasalar: Toplumda huzur ve barışı sağlamak, fertlerin mutlu ve güven içinde yaşamalarına ortam hazırlamak için konulmuş kurallar, kalıcı değer ve ilkelerdir. Toplumsal olaylar arasındaki sebep-sonuç ilişkisini ifade eder. Bu yasaların temel özelliği toplumun düzeninin korunması, devamlılığının sağlanmasına yöneliktir. Toplumu oluşturan bireylerin can, mal, namus ve dinlerinin korunması bunlardandır ve K.Kerim ayetleri ve Hz.Peygamberin hadisleri bunların korunmasını ister. Bu yasalar K.Kerimde Sünnetullah şeklinde de ifade edilir.

Fiziksel ve Biyolojik yasalar kadar kesinlik ifade etmezler, toplumların yapısına göre değişkenlik gösterebilir.

Örnek: Bazı kavimlerin helakı, Adaletin olmadığı toplumlarda kargaşa ve kaos olması, Adaletin olduğu toplumlarda ise huzur ve barışın olması.

İrade: Kişinin en az iki seçenek arasından birisini özgürce baskı altında kalmadan kendi istemesiyle seçmesidir. İrade 2'ye ayrılır.

1) Külli İrade(Allah'ın İradesi): Tamamen Allah'a ait olup sınırsız ve sonsuzdur. Evrende her şey Allah'ın bu iradesi sayesinde gerçekleşir. İnsanlar değiştiremez. İnsanın sorumlu olmadığı alandır.

Örnek: İnsanın anne babasını, doğduğu yeri ve zamanı, göz rengini, kan grubunu seçememesi gibi. Evrenin yaratılması evrendeki maden ve gazların oranları ve miktarları vb. gibi.

2) Cüz'i İrade (İnsanın İradesi): İnsana ait irade olup sınırlıdır. Allah insana seçme ve seçimini de yapma gücü vermiştir. İnsanlara iyi ve kötüyü ilahi kitap ve peygamberler göndererek bildirmiştir. Bunun yanı sıra iyi ve kötüyü ayırt edebilmesi için akıl da vermiştir. Bu iki güç sayesinde neyi yapıp neyi yapmama konusunda karar vermeyi insana bırakmıştır. Yani insan iyi veya kötünden birini seçme ve bunu yapma özgürlüğüne sahiptir. İnsan sahip olduğu bu irade ve özgürlük sayesinde yaptıklarından sorumludur.

Örnek: Ders çalışıp çalışmama, meslek seçimi, eş seçimi, araç seçimi, bir yerden başka bir yere göç etme seçimi gibi.

Kaderle ilgili Kavramlar:

Emek; Bir işin yapılabilmesi için harcanan beden ve beyin gücüdür. Bir başka ifade ile insanın bir amaca ulaşması için, bir yarar elde etmesi için zihinsel ve bedensel olarak çaba safetmesi, gayret göstermesidir.

Rızık; Kelime olarak azık, yenilen, içilen ve faydalanılan her şey demektir. Dini terim olarak ise Allah'ın tüm canlılara yiyip içmek, yararlanmak için verdiği her şey demektir. Bazen Nimet kavramı rızık anlamında da kullanılır.

Nimet; Hayırlı mal, servet, yiyecek, içecek, mutluluk ve iyilik anlamlarına gelir. Buna göre rızık nimete göre daha özel olup rızık, dünyaya serpiştirilmiş olan nimetlerden kişinin faydalanabildiği şeylerdir.

Ömür; İnsanın doğumundan ölümüne kadar geçen sınırlı zaman dilimidir. Buna yaşam veya hayat da denir.

Ecel; Ömrün bitmesi, dünya yaşantısının sona ermesi, yaşam için verilen sürenin dolması yani ölüm anı demektir.

Başarı; İnsanın yaptığı bir işten beklediği, amaçladığı sonucu elde etmesidir.

Başarısızlık; Kişinin isteyip de beklediği sonuca ulaşamaması demektir. Başarı ve başarısızlık sebep sonuç ilişkisine göre ortaya çıkar. Başarı sebeplere sarılıp işi gereğince yapmayla ortaya çıkarken başarısızlık da aksi durumda ortaya çıkar. Başarının ön koşulu çalışmak olduğu için islam çalışmayı öğütler. Başarısız olduğumuz durumlarda geriye dönüp başarısızlığın nedenleri araştırılmalı ve vazgeçmeden başarabileceğimiz koşulları oluşturup yeniden denemeliyiz.

Sağlık; Kişinin ruhen ve sosyal yönden iyi haline sağlık denir

Hastalık; Kişinin biyolojik, psikolojik ve sosyal yönlerden normal işleyişini değiştiren rahatsızlıklarına denir. Kişi hastalandığında çaresini aramalı ve tedavi olmalıdır.

Dinimiz bu konuda bizlere öğüt verip tedavi yolları aramamızı emretmektedir.

Tevekkül: Kelime olarak güvenmek, dayanmak, havale etmek, bağlanmak gibi anlamlara gelir.

Dini terim olarak ise; Kişinin yapacağı işlerde kendisine düşen görevleri yapıp her türlü önlemi aladıktan sonra Allah'a güvenip dayanması, sonucu Allah'tan beklemesi demektir.

Mütevekkil: Tevekkül eden kimse demektir.

Kadere İman etmenin insana sağladığı Faydalar:

- 1- Her şeyin Allah'ın bilgisi dahilinde olduğunu bilir ve ona sığınmanın güven ve huzurunu yaşar.
- 2- Her şeyi en ince noktasına kadar bilen Allah'ın, her şey için bir amaç belirlediğini bilir ve bu amacı anlamaya çalışır.
- 3- Allah'ın evrene bir ölçü ve denge koyduğunu bilir, Allah'ın var ettiği bu dengeyi anlamaya ve korumaya çalışır.
- 4- Allah'ın her şeyi bir ölçü ve denge içinde yarattığını bilir, bu dengenin bir parçası olarak karşılaştığı zorluklar la mücadelede Allah'la güvenip dayanır.

BİR PEYGAMBER TANIYORUM (HZ.MUSA):

M.Ö.13.veya 15.y.y.da Mısırdan doğmuştur. Soyu Hz.İbrahim'e dayanır. Allah'ın İsrailoğullarına gönderdiği peygamberlerden biridir. K.Kerimde 34 surede 136 ayette ismi geçmektedir. K.Kerim ve Hadislerde geçmiş peygamberler içinde ismi en çok geçen peygamberdir. K.Kerimde Hz.Musa'nın dünyaya gelişi, Firavunun sarayına girişi, Medyen'e gidişi, peygamber olarak seçilişi, İsrailoğullarını kurtarmak için Firavuna gönderilişi ve onunla mücadelesi, İsrailoğullarını Mısırdan çıkarışı, Sinada ilahi emirleri alışı, İsrailoğullarına rehberlik edişi ve çöldeki olaylar anlatılır. Kendisine Tevrat adlı ilahi kitap verilmiştir.

Allah ile aracasız konuştuğu için kendisine **Kelimullah** da denir. Hz.Musa ile Hz.Harun kardeş olup her ikisi de aynı dönemde peygamberlik yapmıştır (Hz.Harun Hz.Musa'ya yardımcı olarak görevlendirilmiştir.) Hz.Musa hem resul ve hemde Nebi iken Hz.Harun sadece Nebi olan peygamberdir. Hz.Şuayb Hz.Musa'nın kayın pederidir.

Hazreti Musa (a.s.)'ın mucizeleri şu şekildedir:

- Asa mucizesi.
- Sağ elini koynuna götürünce beyaz olmasıdır.
- Kızıldeniz'in yarılmasıdır.
- Kurbağaların istilasası da bir mucizedir.
- Gökten bıldırcın ve helva yağması da mucizedir.

Ayet'el-Kürsi ve Anlamı:

- Bakara suresinin 255.ayeti olup tek bir ayetten oluşur.
- İçinde ilahi hükümlerlik, ilahi ilim ve kudret anlamına gelen "Kürsi" kelimesi geçtiği için bu adı almıştır.
- Allah'ın birliği, varlıklar üzerindeki mutlak hakimiyeti, kudretinin ve ilminin sonsuzluğu, tüm varlıkları koruyup denetimi altına alması ve her türlü noksanlıktan uzak olması anlatılır.

Okunuşu:

Bismillahirrahmânirrahîm

Allâhü lâ ilâhe illâ hüvel hayyül kayyûm, lâ te'huzûhu sinetün velâ nevm, lehu mâ fissemâvâti ve ma fil'ard, men zellezi yeşfeu indehu illâ bi'iznih, ya'lemü mâ beyne eydihi ve mâ halfehüm, velâ yû-hîtüne bi'sey'im min

ilmihî illâ bima şâe vesia kürsiyyühüssemâvâti vel'ard, velâ yeûdühû hıfzühümâ ve hüvel aliyyül azim.

Anlamı:

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Allah kendisinden başka hiçbir ilah olmayandır. O, daima (Hayy'dir) diridir, (Kayyum'dur) her şeyin varlığı ona bağlı ve dayalıdır. O'nu ne gaflet basar, ne de uyku. Göklerdeki ve yerdeki her şey O'nundur. O'nun izni olmadan huzurunda şefaet etmek kimin haddine! Onların önlerinde ve arkalarında ne varsa (yaptıklarını ve yapacaklarını) hepsini bilir. Onlar ise, O'nun dilediği kadarından başka ilminden hiçbir şey kavrayamazlar. O'nun hükümdarlığı- hükümlerliği (Kürsi), bütün gökleri ve yeri kucaklamıştır. Her ikisini görüp gözetmek, ona bir ağırlık da vermez. O, çok yüce, çok büyüktür.

Kürsi : İlahi hükümlerlik ilahi ilim, kudret anlamlarına gelir.

Tevhid : Allah'ın bir ve tek olması

Aliyy : Üstünlük, en yüce

Azim : Allah zat ve sıfatları bakımından en büyüktür.

Hay : Daima diri olan, her şeye hayat ve can veren

Kayyum : Her şeyin varlığı kendisine bağlı olan, kainatı idare eden

Rezzak: Allah'ın güzel isimlerinden birisi olup rızık veren, rızık verici demektir.

Fani: Bir sonu olan, ölümlü

Baki: Sonu olmayan, hayat ve ölümü yaratan Allah'ın sıfatı.